

**[İL] [NO]. [ASLİYE CEZA MAHKEMESİ HÂKİMLİĞİNE (204/1) / AĞIR
CEZA MAHKEMESİ BAŞKANLIĞINA (204/2)]**

DOSYA NO: [Yıl/Sıra] Esas

SANIK: [Ad Soyad], T.C. Kimlik No: [.....], Adres: [.....]

[varsa: MÜDAFİİ: Av. Ad Soyad]

KATILAN: [Hazine / ilgili kurum / Ad Soyad; yoksa bu satırı silin]

YÜKLENEN SUÇ: Resmi belgede sahtecilik [TCK 204/1 / TCK 204/2; varsa TCK 204/3, TCK 210/1, TCK 43]

KONU: Esas hakkındaki mütalaaya karşı savunmalarımız, belgenin aslı ve bilirkişi incelemesine ilişkin taleplerimiz ile asıl ve terditli hüküm taleplerimizin sunulmasıdır.

AÇIKLAMALAR:

1. **Suçlamanın çerçevesi:** Mütalaada, sanığın [gg.aa.20..] tarihinde [sürücü belgesini / diplomayı / sağlık raporunu / tapu belgesini / nüfus cüzdanını / kurum yazısını] [sahte olarak düzenlediği / üzerinde değişiklik yaptığı / [kurum adı]'na ibraz ederek kullandığı] kabul edilmiş ve [TCK 204/1] uyarınca cezalandırılması istenmiştir. Mütalaa üç dayanağa yaslanmaktadır: [kurum yazısı], [kolluk tutanağı] ve [bilirkişi / kriminal rapor]. Sanığın hangi seçimlik hareketi gerçekleştirdiği, yani belgeyi kendisinin mi düzenlediği yoksa başkasından alıp mı kullandığı mütalaada açıkça ayrılmamıştır. Bu ayrım hem kast hem de delil değerlendirmesi bakımından belirleyicidir.

2. **Belgenin resmi belge niteliği:** Resmi belge, bir kamu görevlisinin görevi gereği ve kanuni şekle uygun olarak düzenlediği belgedir. Dosyadaki [kâğıt / çıktı / ekran görüntüsü] [özel bir şirket / dersane / özel klinik] tarafından düzenlenmiş görünmektedir ya da hiçbir kamu kurumunun düzenleme yetkisine girmeyen bir içerik taşımaktadır. Belge resmi değilse eylem en fazla özel belgede sahtecilik (TCK 207) olarak değerlendirilebilir; bu suç ise ancak sahte özel belgenin kullanılmasıyla tamamlanır.

3. **Belgenin aslının bulunmaması:** Dosyada sahte olduğu ileri sürülen belgenin aslı yoktur; yalnızca [onaysız fotokopisi / taranmış görüntüsü / ekran fotoğrafı] bulunmaktadır. Yargıtay'ın yerleşik uygulamasında aslı ele geçirilmeyen, onaysız fotokopi hâlindeki bir kâğıt belge niteliği taşımaz; aslı

olmadan sahteliğin varlığı ve aldatma yeteneği de incelenemez [varsa emsal karar künyesi]. Belgenin aslı [kurumdan / kolluktan / emanetten] getirilemiyorsa, sahteliğin ispatlanamadığı kabul edilmelidir.

4. Aldatma yeteneği (iğfal kabiliyeti): Sahtecilik suçunun oluşması için belgenin, ilk bakışta gerçek sanılabilecek, ortalama dikkatteki bir kişiyi yanıltabilecek nitelikte olması gerekir. Dosyadaki belge [kurumun logosu farklı / mühür eğik ve silik / kayıt numarası kurumun numaralandırma sistemine uymayan / imla hataları içeren / yazı tipi resmi şablondan belirgin biçimde farklı] bir kâğıttır. [Kurum görevlisi belgenin sahte olduğunu ilk bakışta fark ettiğini ifadesinde açıkça söylemiştir.] Mahkemenin belgenin aslını duruşmada heyetçe inceleyip aldatma yeteneğini tutanağa geçirmesi, gerekirse bu konuda bilirkişi raporu alması gerekir. Aldatma yeteneği olmayan belge yönünden suçun kanuni unsurları oluşmaz.

5. Sahte olarak düzenleme hareketi ve imza incelemesi: Mütalaa sanığın belgeyi kendisinin düzenlediğini kabul etmiştir; ancak belgedeki yazı ve imzanın sanığın eli ürünü olup olmadığına dair grafolojik inceleme yapılmamıştır. Sanığın evinde ya da bilgisayarında belge üretimine yarayan [şablon, mühür, yazıcı] bulunmamıştır. Sanığın imza ve yazı örnekleri alınarak belgenin aslı üzerinde [Adli Tıp Kurumu / kriminal polis laboratuvarı] incelemesi yaptırılmadan "düzenleme" hareketi kabul edilemez (CMK 63/1).

6. Kullanma hareketi ve kastın bilinmesi: Sahte resmi belgeyi kullanma, belgenin sahte olduğunu bilerek yapılmalıdır; suçun maddi unsurunu bilmeyen kişi kasten hareket etmiş sayılmaz (TCK 30/1). Sanık belgeyi [gg.aa.20..] tarihinde [sürücü kursu / aracı şirket / tanıdık bir memur / çalıştığı işyerinin yetkilisi] aracılığıyla, olağan bir başvuru sürecinin sonunda almıştır [başvuru formu, ödeme dekontu, yazışma]. Ödediği bedel piyasa bedeliyle uyumludur, süreçte [sınava girmiş / sağlık muayenesinden geçmiş / dilekçe vermiştir]. Bu koşullarda sanığın belgenin sahte olduğunu bildiği ispatlanamamıştır. Belgeyi sanığa veren kişi [Ad Soyad / unvan] olarak bellidir; tanık olarak dinlenmesi ve hakkında araştırma yapılması gerekir.

7. [SEÇENEK — dosyanıza uyuyorsa kullanın: belge yalnızca ele geçirildi, kullanılmadı] Belge sanığın [cüzdanında / aracında / evinde] yapılan aramada ele geçirilmiştir; sanık bu belgeyi hiçbir kuruma ya da kişiye ibraz etmemiştir. TCK 204/1 sahte resmi belgeyi bulundurmaya değil, düzenlemeye, değiştirmeye ve

kullanmayı cezalandırır. Sanığın belgeyi düzenlediği de ispatlanamadığına göre, salt bulundurma kanunda suç olarak tanımlanmadığından beraat kararı verilmelidir (TCK 2/1).

8. [SEÇENEK — dosyanıza uyuyorsa kullanın: belge gerçek, içerik sanığın beyanına dayanıyor] Sorgulanan belge, yetkili kurum tarafından gerçek olarak düzenlenmiştir; iddia, sanığın bu belgenin düzenlenmesi sırasında görevliye gerçeğe aykırı bilgi verdiğiidir [ikamet beyanı / medeni hâl / kayıp beyanı]. Görevli bilgiyi denetlemeden belgeye geçirmişse eylem sahtecilik değil, resmi belgenin düzenlenmesinde yalan beyan (TCK 206) olarak nitelendirilmelidir. Bu suçun cezası üç aydan iki yıla kadar hapis veya adli para cezasıdır.

9. [SEÇENEK — dosyanıza uyuyorsa kullanın: senet, çek ya da sağlık raporu] Belge [bir bono / çek / tabip raporu] olduğundan mütalaa resmi belge hükümlerine dayanmıştır. Kambiyo senedi için TCK 210/1'in uygulanabilmesi, senedin kambiyo vasfını taşıyan zorunlu unsurları içermesine bağlıdır; bu unsurlar eksikse senet adi bir özel belgedir ve TCK 207 uygulanır. Tabip raporunda ise TCK 210/2 gerçeğe aykırı belge düzenleyen sağlık mesleği mensubunu cezalandırır; resmi belge hükümlerine geçilmesi, raporun kişiye haksız menfaat sağlamasına ya da kamunun veya kişilerin zararına sonuç doğurucu nitelik taşımasına bağlıdır. Rapor gerçek bir muayeneye dayanıyorsa ya da sanık içeriğin gerçeğe aykırı olduğunu bilmiyorsa, sanık yönünden kast ispatlanmış değildir.

10. [SEÇENEK — dosyanıza uyuyorsa kullanın: gerçek bir hak ya da durumun belgelenmesi] Sanık, [işverenden olan ücret alacağını / gerçekten sahip olduğu ancak belgesini kaybettiği bir yeterliliği / gerçekte var olan bir ikamet durumunu] belgelemek amacıyla hareket etmiştir [alacak belgeleri, kurum kayıtları]. Bir hukuki ilişkiye dayanan alacağın ispatı ya da gerçek bir durumun belgelenmesi amacıyla işlenen sahtecilikte ceza yarı oranında indirilir (TCK 211/1).

11. [SEÇENEK — dosyanıza uyuyorsa kullanın: 204/2 istendiyse] Sanık [kurum] bünyesinde [görev unvanı] olarak çalışmaktadır; ancak sahte olduğu iddia edilen belgeyi düzenleme yetkisi görev tanımında yoktur [görev tanımı, yetki devri belgesi]. TCK 204/2, kamu görevlisinin "görevi gereği düzenlemeye yetkili olduğu" belge üzerinde işlenen eylemi ağırlaştırır. Bu yetki yoksa eylem, ancak TCK 204/1 kapsamında tartışılabilir; ağır ceza mahkemesi bu durumda dosyayı

asliye cezaya gönderemez, hükmü 204/1 üzerinden kendisi kurar (CMK 6/1).

12. [SEÇENEK — dosyanıza uyuyorsa kullanın: 204/3 istendiyse] Mütalaa, belgenin "sahteliği sabit oluncaya kadar geçerli" olduğunu kabul ederek yarı oranında artırım istemiştir. Bu nitelik, belgeye ancak bir kanun hükmüyle tanınır; mütalaa hangi kanun hükmüne dayandığını göstermemiştir. Dosyadaki [belge türü] böyle bir hükümle korunan belgelerden değildir; TCK 204/3 uygulanamaz.

13. [SEÇENEK — dosyanıza uyuyorsa kullanın: birden fazla belge ya da kullanım] Mütalaa, [aynı belgenin farklı tarihlerde ibrazı / aynı amaçla düzenlenen birkaç belge] nedeniyle birden fazla suç oluştuğunu ileri sürmüştür. Belgeyi düzenleyen kişinin onu kullanması ayrı bir suç oluşturmaz, tek sahtecilik suçu vardır. Farklı tarihlerdeki kullanımlar ise aynı suç işleme kararının icrası kapsamında kaldığından zincirleme suç hükmüne göre tek ceza verilmelidir (TCK 43/1).

14. [SEÇENEK — dosyanıza uyuyorsa kullanın: belge başka bir suçta kullanıldıysa] Mütalaa, TCK 212 uyarınca sahtecilik ile birlikte [dolandırıcılık / resmi kuruma karşı başka bir suç] için de ayrı ceza istemiştir. TCK 212, sahte belgenin "bir başka suçun işlenmesi sırasında" kullanılmasını arar; ikinci suçun tüm unsurlarıyla ayrıca ispatı gerekir. Dosyada [zarar / yarar / hileli davranış] unsuru ispatlanmadığından ikinci suç yönünden de beraat kararı verilmelidir.

15. [SEÇENEK — dosyanıza uyuyorsa kullanın: dava zamanaşımı] Suç tarihi [gg.aa.20..] olup TCK 204/1 için dava zamanaşımı süresi sekiz yıldır (TCK 66/1-e). Zamanaşımı kesilse bile bu süre en fazla yarısı kadar uzar (TCK 67/4). Bu sürenin dolduğu [gg.aa.20..] tarihi itibarıyla davanın düşmesi gerekir (CMK 223/8).

16. **Usule ilişkin itirazlar:** Sanığın [gg.aa.20..] tarihli kolluk ifadesi müdafî bulunmaksızın alınmış, sanık duruşmada bu ifadeyi doğrulamamıştır; ifade hükme esas alınamaz (CMK 148/4). [Belgenin ele geçirildiği arama, hâkim kararı ya da gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde savcının yazılı emri olmaksızın yapılmıştır; bu aramayla elde edilen delil kullanılamaz (CMK 206/2-a, 217/2).] Dosyaya giren [kurum yazısı / kriminal rapor] yalnızca belgenin kurum kayıtlarında bulunmadığını belirtmekte, belgenin kim tarafından hazırlandığına dair bir tespit içermemektedir. Bilirkişi raporuna karşı uzmanından bilimsel mütalaa alınacaktır (CMK 67/6).

17. Cezanın ve sonuçlarının belirlenmesi: Sanığın adli sicil kaydı yoktur [ekte]. Belge [tek ve kısa süreli bir işlemde / kendi hakkında / kimseye zarar vermeden] kullanılmıştır; kamuya ya da kişilere somut bir zarar doğmamıştır. Temel ceza TCK 61/1 ölçütlerine göre alt sınırdan belirlenmeli ve TCK 62 uyarınca takdiri indirim yapılmalıdır. Bu durumda TCK 204/1'de sonuç ceza iki yılın altına iner ve CMK 231/5'teki sınırdan kalır; sanık sabıkasızdır ve somut bir zarar doğmadığından CMK 231/6'daki şartlar da dosyada mevcuttur.

HUKUKİ NEDENLER: TCK m.2, 30, 43, 61, 62, 66, 67, 204, 206, 207, 210, 211, 212; CMK m.5, 6, 63, 67, 148, 206, 216, 217, 223, 226, 231; 5235 sayılı Kanun m.11, 12 ve ilgili mevzuat.

DELİLLER: Sahteliği iddia edilen belgenin aslı, ilgili kurumun kayıt ve yazıları, [başvuru formu / ödeme dekontu / yazışmalar], belge ve imza incelemesine ilişkin bilirkişi raporu, sanığın imza ve yazı örnekleri, tanık [Ad Soyad], [görev tanımı belgesi], adli sicil kaydı, [varsa emsal karar künyesi].

SONUÇ VE İSTEM: Yukarıda açıklanan gerekçelerle;

1. Hüküm kurulmadan önce; belgenin aslının [kurum / emanet] tarafından mahkemeye gönderilmesine, aslı üzerinde duruşmada aldatma yeteneği incelemesi yapılarak tutanağa geçirilmesine, sanığın yazı ve imza örnekleri alınarak [Adli Tıp Kurumu / kriminal laboratuvar] incelemesi yaptırılmasına, belgeyi sanığa veren [Ad Soyad / unvan]'ın tanık olarak dinlenmesine,

2. Belgenin aslı bulunmadığından ya da aldatma yeteneği taşımadığından CMK 223/2-a uyarınca, [sahteliği bilmediğinden kastı bulunmadığından CMK 223/2-c uyarınca], [düzenleme veya kullanma hareketi ispatlanamadığından CMK 223/2-e uyarınca] sanığın BERAATİNE,

3. [Dava zamanaşımı dolmuşsa: Davanın CMK 223/8 uyarınca DÜŞMESİNE,]

4. Mahkemeniz aksi kanaatte ise terditli olarak; eylemin TCK 206 (yalan beyan) ya da TCK 207 (özel belgede sahtecilik) kapsamında nitelendirilmesine, [TCK 204/2 ve 204/3 hükümlerinin uygulanmamasına], [birden fazla eylemde TCK 43/1 uyarınca tek ceza verilmesine],

5. Temel cezanın alt sınırdan belirlenmesine; [TCK 211/1 uyarınca yarı oranında indirim yapılmasına] ve TCK 62 uyarınca takdiri indirim uygulanmasına,

6. Hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına (CMK 231/5); bu mümkün değilse cezanın ertelenmesine (TCK 51), [kısa süreli hapis ise seçenek yaptırımlara çevrilmesine (TCK 50)],

7. [Sanık tutuklu ise: Tahliyesine, gerekirse adli kontrol tedbiri uygulanmasına], karar verilmesini saygılarımla dilerim.

[gg.aa.2026]

Sanık [Ad Soyad / İmza]

[varsa: Müdafii Av. Ad Soyad / İmza]

EKLER:

1. [Başvuru formu, ödeme dekontu ve belgeyi veren kişiyle yazışmalar]
2. [Görev tanımı ya da yetki belgesi (204/2 için)]
3. [Uzman mütalaası]
4. [Alacak veya gerçek durumu gösteren belgeler (TCK 211 için)]
5. [Adli sicil kaydı, iş ve aile durumunu gösteren belgeler]